Lokale Publieke Media-Instellingen
Evaluatie van de gemeentelijke bekostiging
2016 - 2018

Versie: 12-11-2019 / 12:00

COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA

Inhoudsopgave

Samenvatting 1

Inleiding 3

1. Samenstelling van het speelveld 4

2. Bevindingen uit de jaarlijkse toezichtcyclus 6

2.1. Informatieplicht en respons 6

2.2. Kwaliteit 6

2.3. Herkomst van middelen 7

2.4. Financiële gezondheid 8

3. Gemeentelijke bijdragen 10

3.1. Absolute en relatieve bekostiging 11

3.2. Primaire en additionele bekostiging 13

3.3. Continuïteit van de bekostiging 14

4. Lokaal toereikend media-aanbod 15

4.1. Financiering lokaal toereikend media-aanbod 15

4.2. Juridische procedures 16

5. Redactionele onafhankelijkheid 17

6. Conclusies 18

Appendix 1: Artikel 2.170b van de Mediawet 2008 ..... A

Appendix 2: Omvang van het speelveld ..... B

Appendix 3: Bekostigingsbaten (primair) VS de totale baten C

Appendix 4: Financiële posittie lokale publieke media-instellingen ..... D

Appendix 5: Financiële positie VS relatieve bekostiging ..... E

Appendix 6: Verdeling relatieve bekostiging naar omvang gemeente ..... F

Samenvatting

Het Commissariaat voor de Media (hierna: Commissariaat) voert eenmaal per drie jaar een evaluatie uit naar de gemeentelijke bekostiging van de lokale publieke media-instellingen (hierna: media-instellingen). Deze rapportage doet verslag van de evaluatie over de jaren 2016-2018. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW) zendt een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de gemeentelijke bekostiging aan de Staten-Generaal.[1]

- **Samenstelling van het speelveld**

Het percentage gemeenten met een door het Commissariaat aangewezen media-instelling[2] is gedurende de evaluatieperiode ongeveer gelijk gebleven met gemiddeld 92%. Ook het percentage media-instellingen waarvan het verzorgingsgebied slechts één gemeente omvat is gedurende de evaluatieperiode met gemiddeld 78% min of meer gelijk gebleven. De gemiddelde omvang van het verzorgingsgebied van een individuele media-instelling is gedurende de evaluatieperiode met ruim 6% toegenomen. Op basis van de beschikbare informatie is geen ontwikkeling zichtbaar met betrekking tot de vorming van streekomroepen op basis van fusie en/of samenwerking tussen individuele media-instellingen.

- **Bevindingen uit de jaarlijkse toezichtcyclus**

De media-instellingen zenden jaarlijkse een financiële verantwoording aan het Commissariaat.[3] De informatie uit deze verantwoording vormt de basis voor de evaluatie van de gemeentelijke bekostiging. Gedurende de evaluatieperiode is de respons door en kwaliteit van de door de media-instellingen verstrekte informatie sterk verbeterd.

Voor de media-instellingen geldt een door henzelf, in een convenant[4] opgelegde norm waarbij de media-instelling naast gemeentelijke bijdragen 40% eigen inkomsten dienen te genereren. Deze doelstelling wordt door 37% van de media-instellingen gehaald. Het risico bestaat dat instellingen die deze norm niet halen, de grenzen van de wet en regelgeving opzoeken om extra inkomsten te genereren, bijvoorbeeld via baten uit andere bronnen. Dit benadrukt het belang van het toezicht door het Commissariaat op de naleving van beleidsregels inzake de herkomst van middelen.

Het Commissariaat beoordeelt de financiële positie van media-instellingen. Het percentage media-instellingen waarvan de financiële positie als ongezond wordt aangemerkt, ligt gedurende de evaluatieperiode gemiddeld op 28%. Dit percentage ligt lager voor media-instellingen met een kleiner verzorgingsgebied (tot 20.000 huishoudens) en hoger voor media-instellingen met een middelgroot of groot verzorgingsgebied.

- **Gemeentelijke bijdragen**

In bijna een derde van de geëvalueerde documenten ontbreekt een grondslag voor de bepaling van de hoogte van de bekostigingsbijdrage. In absolute zin (wel of geen bekostiging) voldoen vrijwel alle gemeenten (99%) aan de bekostigingsplicht. Hiervan voldoet een ruime meerderheid van de gemeenten (72%) aan de bekostigingsplicht in relatieve zin (hoogte van de bekostiging). Daarbij valt op te merken dat het percentage gemeenten dat een bekostigingsbijdrage levert conform het richtsnoerbedrag, toeneemt ten laste van het percentage dat meer dan het richtsnoerbedrag bijdraagt in de kosten.

Wanneer in de bekostigingsverklaring wel een grondslag wordt genoemd, wordt in 32% van de gevallen, de hoogte van de bekostigingsbijdrage gebaseerd op het aantal huishoudens in de gemeente.

Uit jurisprudentie volgt dat een gemeente, wanneer zij een lagere bekostigingsbijdrage levert dan het richtsnoerbedrag, deze negatieve afwijking dient te onderbouwen om te voldoen aan de bekostigingsplicht. In bijna de helft van deze gevallen ontbreekt een duidelijke onderbouwing.

[1] Mediawet 2008 artikel 2.170b, lid 5
[2] Mediawet 2008 artikel 2.61
[3] Mediaregeling 2008 artikel 11
[4] VNG – OLON/NLPO: Vernieuwingsconvenant gemeenten-lokale omroepen 2015-2018

- **Continuïteit van de bekostiging**

De continuïteit van de bekostiging dient te zijn gewaarborgd.[5] Fluctuatie in de jaarlijkse bekostigingsbijdrage per huishouden is beperkt. Het percentage gemeentelijke documenten waarin de bekostigingsbijdrage wordt gekoppeld aan een langere termijn dan één jaar, is gedurende de evaluatieperiode afgenomen van 21% naar 19%. Gemeenten geven hiermee in beperkte mate zekerheid af, aangaande de continuïteit van de (hoogte van de) bekostigingsbijdrage.

- **Additionele bekostiging**

Naast primaire bekostiging op basis van de bepalingen in de Mediawet, verstrekken verschillende gemeenten additionele bijdragen. Zowel in aantal als in waarde is dit beperkt. Onderstaand overzicht toont de sterke toename in aantal en waarde van de additionele bijdragen gedurende de evaluatieperiode en in vergelijking met de voorgaande evaluatieperiode.

	2018		2017		2016		2013 - 2015	
	n.	(€ 1.000,--)	n.	(€ 1.000,--)	n.	(€ 1.000,--)	n.	(€ 1.000,--)
Additionele bekostiging	86	1.858	51	858	39	440	*29*	*443*

- **Lokaal toereikend media-aanbod**

Gemeenten lijken zich over het algemeen bewust van de bekostigingsplicht. Gemeenten en media-instellingen weten elkaar te vinden en de dialoog aan te gaan. Uit de evaluatie is niet gebleken dat het onderling overleg tussen media-instellingen en gemeenten over de invulling van het (lokaal toereikend) media-aanbod en de bekostiging daarvan, niet goed functioneert.

- **Redactionele onafhankelijkheid**

Gemeenten mogen aan de bekostiging geen voorschriften verbinden die ingrijpen in de redactionele onafhankelijkheid van een media-instelling.[6] Ook bij additionele bekostiging en productie-overeenkomsten dient de redactionele onafhankelijkheid van de media-instelling te worden gegarandeerd. Rekening houden met deze redactionele autonomie komt onder meer tot uitdrukking in de regeling dat gemeenten zorg dienen te dragen voor de bekostiging van de media-instellingen, zodra de gemeenteraad positief heeft geadviseerd over de representativiteit van het programmabeleid-bepalend orgaan (hierna: pbo). Uit de evaluatie blijkt dat gemeenten de onafhankelijkheid van de media-instellingen respecteren. In de geëvalueerde bekostigingsverklaringen zijn geen voorwaarden aangetroffen welke in strijd zijn met het bepaalde of krachtens de Mediawet 2008.

[5] Mediawet 2008 artikel 2.170b, lid 2
[6] Mediawet 2008 artikel 2.170b, lid 4

Inleiding

In de Mediawet is vastgelegd dat gemeenten zorgdragen voor de bekostiging van het functioneren van de media-instellingen.[7] Het Commissariaat voert eenmaal per drie jaar een evaluatie uit naar de gemeentelijke bekostiging. Met deze evaluatie draagt het Commissariaat bij aan de onafhankelijkheid, pluriformiteit en toegankelijkheid van het media-aanbod.

- **Uitgangspunten van de evaluatie**

De uitgangspunten voor de evaluatie vloeien in de eerste plaats voort uit de Mediawet. De bepalingen volgens artikel 2.170b van de Mediawet 2008 zijn als appendix (1) aangehecht aan deze rapportage.

Tevens is in het verleden[8] door de toenmalige Minister van OCW, nadere invulling gegeven aan de aspecten die voor de bekostigingsplicht relevant zijn:

- De invloed van de bekostigingsbijdrage op de financiële gezondheid van de media-instellingen;
- De mate waarin gemeenten hebben voldaan aan de bekostigingsplicht,
  zowel in absolute zin (hebben gemeenten wel of geen bekostigingsbijdrage geleverd),
  als in relatieve zin (de hoogte van de bekostigingsbijdrage);
- Juridische procedures aangaande de bekostiging.

- **Onderwerpen van de evaluatie**

Op basis van de voornoemde uitgangspunten heeft het Commissariaat zeven onderwerpen geformuleerd ten behoeve van de evaluatie over de periode 2016-2018.

1. Samenstelling van het speelveld
2. Bevindingen uit de jaarlijkse toezichtcyclus
3. Absolute en relatieve bekostiging
4. Primaire en additionele bekostiging
5. Continuïteit van de bekostiging
6. Lokaal toereikend media-aanbod
7. Redactionele onafhankelijkheid

[7] Mediawet 2008 artikel 2.170b
[8] Kamerstuk 2011-2012 32827-29

1. Samenstelling van het speelveld

Per ultimo 2018 beschikten 247 media-instellingen over een aanwijzing door het Commissariaat, voor het verzorgen van een lokaal toereikend media-aanbod in 346 gemeenten. De gemeente(n) waarvoor de media-instelling door het Commissariaat is aangewezen vormen het verzorgingsgebied van de media-instelling. Het percentage gemeenten met een media-instelling is de afgelopen jaren ongeveer gelijk gebleven. Gemeenten zonder een door het Commissariaat aangewezen media-instelling zijn qua omvang op basis van het aantal huishoudens gemiddeld 45% kleiner dan het landelijke gemiddelde.

Tabel 1: Dekking

	2018			2017			2016		
	Met	Zonder	Totaal	Met	Zonder	Totaal	Met	Zonder	Totaal
Gemeenten	346	34	380	357	31	388	358	32	390
Dekking	91%	9%	100%	92%	8%	100%	92%	8%	100%
Huishoudens	7.645.528	393.850	8.039.378	7.605.374	370.301	7.975.675	7.538.076	371.916	7.909.992
Min	643	511	511	638	505	505	646	499	499
Max	471.324	86.097	471.324	464.017	84.649	464.017	456.658	71.952	456.658
Gemiddeld	22.097	11.584	21.156	21.304	11.945	20.556	21.056	11.622	20.282

Per gemeente kan maximaal één media-instelling worden aangewezen. Het verzorgingsgebied van één media-instelling kan meerdere gemeenten omvatten. Wanneer een media-instelling is aangewezen voor meerdere gemeenten, zorgen deze gemeenten gezamenlijk voor de bekostiging van het functioneren van de media-instelling.[9] Onderstaande tabel geeft een overzicht van de media-instellingen en het aantal gemeenten waarvoor zij het media-aanbod verzorgen.

Tabel 2: Media-instellingen naar aantal gemeenten per verzorgingsgebied

	2018				2017				2016				*2013-2015*			
	PMI		GEM		PMI		GEM		PMI		GEM		*PMI*		*GEM*	
1 Gemeente	190	77%	190	55%	199	78%	199	56%	202	78%	202	56%	*219*	*80%*	*219*	*60%*
2 Gemeenten	32	13%	64	18%	31	12%	62	17%	31	12%	62	17%	*31*	*11%*	*63*	*17%*
3 Gemeenten	13	5%	39	11%	14	5%	42	12%	14	5%	42	12%	*15*	*6%*	*46*	*13%*
4 Gemeenten	9	4%	36	10%	8	3%	32	9%	8	3%	32	9%	*5*	*2%*	*20*	*5%*
5 Gemeenten	2	1%	10	3%	4	2%	20	6%	4	2%	20	6%	*4*	*1%*	*20*	*5%*
6 Gemeenten	-	0%	0	0%	-				-				*-*	*0%*		
7 Gemeenten	1	0%	7	2%	-				-				*-*	*0%*		
Totaal	247	100%	346	100%	256	100%	355	100%	259	100%	358	100%	*275*	*100%*	*368*	*100%*

Door middel van de vorming van streekomroepen (op basis van fusie of samenwerking) ambieert de Stichting Nederlandse Publieke Omroepen (hierna: NLPO) te werken aan schaalvergroting en professionalisering van de media-instellingen om deze slagkrachtiger en toekomstbestendiger te maken. De Nederlandse gemeenten zijn door de NLPO ingedeeld in 77 streken.[10] Per ultimo 2018 was in één streek geen media-instelling aangewezen. Doordat het verzorgingsgebied van een media-instelling meerdere gemeenten kan omvatten, is het mogelijk dat de aanwijzing van één media-instelling betrekking heeft op meerdere streken. Per ultimo 2018 geldt dit voor twee media-instellingen. De NLPO is bekend met deze constateringen en geeft aan dat dit een tijdelijke situatie is als gevolg van een transitiefase.

Bij de vorming van een streekomroep op basis van fusie geldt dat een nieuwe aanwijzing wordt toegekend of het aantal gemeenten binnen het verzorgingsgebied van een bestaande aanwijzing wordt uitgebreid. Uit de verdeling van het aantal media-instellingen naar aantal gemeenten per verzorgingsgebied (tabel 2) blijkt vooralsnog geen ontwikkeling van het vormen van streekomroepen op basis van fusie.

[9] Mediawet 2008 artikel 2.170b lid 3
[10] Conform OLON - Jaarplan & Begroting 2019 & Overzichtskaart van Streekomroepen 2018

Bij de vorming van een streekomroep op basis van samenwerking blijven de individuele media-instellingen bestaan en wijzigt het verzorgingsgebied waarvoor zij zijn aangewezen in beginsel niet. De samenwerking heeft geen invloed op de informatieplicht inzake de jaarlijkse financiële verantwoording. Ook voor gemeenten heeft een dergelijke samenwerking geen invloed op de bekostigingsplicht. Voor de evaluatie van de gemeentelijke bekostiging wordt gebruik gemaakt van de informatie welke de individuele media-instellingen jaarlijkse in het kader van het financiële toezicht aan het Commissariaat zenden. Op basis van deze informatie is een ontwikkeling van de vorming van streekomroepen op basis van samenwerking niet inzichtelijk.

Gedurende de evaluatieperiode is de omvang van het verzorgingsgebied van een media-instelling gemiddeld toegenomen met 6,44% terwijl de omvang van een gemeente gemiddeld is toegenomen met 5,03%. Daarbij dient opgemerkt dat het verzorgingsgebied van ruim de helft van alle media-instellingen (53%) kleiner is dan 20.000 huishoudens. Het totale verzorgingsgebied van deze 132 media-instellingen bestaat uit 249 gemeenten (72%) en 1.608.607 huishoudens (21%). Een gedetailleerde vergelijking over de jaren heen is als appendix (2) aangehecht.

Tabel 3: Gemiddelde omvang verzorgingsgebied (huishoudens) per categorie

Van	Tot		2018	2016	Verschil	%
-	10.000	Gemeenten	117	135	-18	-13%
		Media-Instellingen	43	50	-7	-14%
		Huishoudens	315.334	364.344	-49.010	-13%
		Gemiddeld	7.333	7.287	46	1%
10.000	20.000	Gemeenten	132	132	-	0%
		Media-Instellingen	89	100	-11	-11%
		Huishoudens	1.293.273	1.454.656	-161.383	-11%
		Gemiddeld	14.531	14.547	-15	0%
20.000	50.000	Gemeenten	72	66	6	9%
		Media-Instellingen	78	75	3	4%
		Huishoudens	2.338.008	2.281.590	56.418	2%
		Gemiddeld	29.974	30.421	-447	-1%
50.000	100.000	Gemeenten	18	18	-	0%
		Media-Instellingen	30	27	3	11%
		Huishoudens	2.082.679	1.872.810	209.869	11%
		Gemiddeld	69.423	69.363	59	0%
100.000	=>	Gemeenten	7	7	-	0%
		Media-Instellingen	7	7	-	0%
		Huishoudens	1.622.576	1.564.676	57.900	4%
		Gemiddeld	231.797	223.525	8.271	4%
Totaal		Gemeenten	346	358	-12	-3%
		Media-Instellingen	247	259	-12	-5%
		Huishoudens	7.651.870	7.538.076	113.794	2%
		Gemiddeld	30.979	29.105	1.875	6%

2. Bevindingen uit de jaarlijkse toezichtcyclus

Voor zijn toezicht op de naleving van wet en regelgeving, het doen van uitspraken over de financiële gezondheid en ten behoeve van de evaluatie van de gemeentelijke bekostiging, maakt het Commissariaat gebruik van de (financiële) informatie welke wordt ontvangen in het kader van de jaarlijkse toezichtcyclus. Een hoge respons en een kwalitatief goede informatieverstrekking zijn van essentieel belang voor de toepasbaarheid en daarmee de waarde van deze informatie. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste bevindingen en ontwikkelingen behandeld, voortkomend uit de toezichtcycli over de boekjaren 2016-2018.

2.1. Informatieplicht en respons

De verplichting tot het aanleveren van een financiële verantwoording geldt voor media-instellingen die gedurende het verantwoordingsjaar reclame- en telewinkel-boodschappen hebben opgenomen in het media-aanbod. Op grond van de Mediaregeling waren 241 media-instellingen verplicht over 2018 een financiële verantwoording aan te leveren bij het Commissariaat. In totaal werd door 227 (94%) van deze media-instellingen voldaan aan deze informatieplicht. De respons ligt daarmee op ongeveer hetzelfde niveau als de afgelopen drie jaren (gemiddeld 96%).

Tabel 4: Informatieplicht en respons

	2018		2017		2016		2013-2015	
Aangewezen media-instellingen	247		256		259		275	
Informatieplichtig	241	98%	242	95%	243	94%	262	95%
Respons	227	94%	227	94%	243	100%	253	97%

2.2. Kwaliteit

Het Commissariaat toetst de ontvangen informatie aan de kwaliteitseisen tijdigheid en volledigheid en stelt vast of deze is opgesteld conform het geldende normenkader[11]. In zijn algemeenheid geldt dat de afgelopen jaren de kwaliteit van de informatie is toegenomen. De financiële verantwoording wordt eerder ontvangen waarbij minder stukken ontbreken en de informatie in toenemende mate voldoet aan de voorgeschreven bepalingen en modellen.

De jaarlijkse verantwoording dient uiterlijk voor 1 juni na afloop van het betreffende verantwoordingsjaar door de media-instellingen te worden toegezonden aan het Commissariaat. De tijdigheid waarmee de verantwoording wordt aangeleverd, ligt met 73% voor 2018 significant hoger dan het gemiddelde van de afgelopen drie jaren (70%).

Tabel 5: Tijdigheid

	2018		2017		2016		2013-2015	
Voldaan per 31-05	165	73%	174	77%	143	59%	154	61%
Voldaan per 31-12	227		227		243		253	

Welke informatie door een media-instelling dient te worden aangeleverd als onderdeel van de verantwoording is afhankelijk van het totaal aan baten. Voor het toezicht op de verantwoording door de media-instellingen met een totaal aan baten van € 200.000 of meer (2018: 7%), steunt het Commissariaat op de werkzaamheden van de instellingsaccountant. Voor de overige media-instellingen is een controleverklaring niet verplicht. Voor deze instellingen baseert het Commissariaat zich op de door de instelling aangeleverde informatie. De volledigheid van de ontvangen informatie laat op de voornaamste elementen (bestuursverslag, bekostigingsverklaring, specificaties bij de exploitatierekening) een duidelijke verbetering zien ten opzichte van voorgaande jaren. Toezicht op en het bevorderen van de conformiteit van de informatie (de mate waarin de informatie voldoet aan het normenkader) vindt plaats door middel van actief en informeel informeren. Hoewel deze benadering veel tijd kost en daarmee niet altijd even efficiënt lijkt, blijkt dit in de praktijk een effectieve vorm van voorlichten inzake de aan te leveren informatie en de rol van het Commissariaat. Het contact, waarbij gebreken worden getraceerd en opgelost, wordt wederzijds als prettig en constructief ervaren. Door het Commissariaat worden jaarlijks de terugkomende gebreken of onduidelijkheden verwerkt in de voorlichtingsbrief.

[11] Bestaande uit onder andere de Mediawet, de Mediaregeling, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en een handboek financiële verantwoording.

2.3. Herkomst van middelen

Een transparante financiële verantwoording vormt voor het Commissariaat een waardevolle informatiebron voor het toezicht op de naleving van wet en regelgeving. De jaarlijkse verantwoording geeft inzage in de herkomst van middelen. Hieruit volgt onder andere de verhouding tussen de baten uit gemeentelijke bekostiging en de totale baten. In het convenant van de NLPO en de VNG (hierna: het convenant)[12] is de ambitie vastgelegd dat media-instellingen in staat dienen te zijn om minimaal 40% eigen inkomsten te genereren. Bovendien wordt de verwachting uitgesproken dat de vorming van streekomroepen onder andere leidt tot betere mogelijkheden om zelf geld "uit de markt" te halen. Het genereren van eigen inkomsten blijkt in de praktijk geen lage ambitie aangezien deze doelstelling door 37% van de media-instellingen wordt gehaald. Wel nemen de gemiddelde baten (per media-instelling in Euro's) uit andere bronnen (met name nevenactiviteiten) toe. Dit onderschrijft het belang van het toezicht door het Commissariaat op de naleving van wet- en regelgeving inzake de herkomst van middelen.

De totale gemeentelijke bijdrage bestaat uit primaire bekostiging op basis van de Mediawet en additionele bekostigingsbijdragen. De totale primaire bekostigingsbijdrage gedurende de evaluatieperiode bedraagt gemiddeld € 15,73 miljoen. De totale additionele bijdrage gedurende de evaluatieperiode bedraagt gemiddeld € 732.406. Gedurende de evaluatieperiode bedraagt de totale gemeentelijke bijdrage (primair en additioneel) gemiddeld € 16,46 miljoen.

Per media-instelling bedraagt de totale gemeentelijke bijdrage voor 2018 gemiddeld € 74.281. (60% van de totale baten). Bij een verdeling op basis van het aantal huishoudens in het verzorgingsgebied van een media-instelling, blijkt bij een groter verzorgingsgebied de totale baten van de media-instelling voor een groter gedeelte te bestaan uit baten uit gemeentelijke (bekostiging en overige) bijdragen. Over 2018 werd door de media-instellingen voor ruim € 15 miljoen aan primaire bekostigingsbijdrage verantwoord in de exploitatierekening. Een vergelijking over de jaren heen is als appendix (3) aangehecht.

Tabel 6: Primaire bekostigingsbaten t.o.v. de totale baten (zoals verantwoord)

Huishoudens			2018	
Van	Tot		Totaal €	Gemiddeld €
-	10.000	Baten	1.273.243	34.412
		Bekostiging	433.640	11.720
		Aandeel	34%	34%
10.000	20.000	Baten	3.779.793	44.998
		Bekostiging	1.619.310	19.278
		Aandeel	43%	43%
20.000	50.000	Baten	6.020.679	82.475
		Bekostiging	3.329.112	45.604
		Aandeel	55%	55%
50.000	100.000	Baten	6.537.982	251.461
		Bekostiging	3.127.450	120.287
		Aandeel	48%	48%
100.000	=>	Baten	10.261.571	1.465.939
		Bekostiging	6.559.009	937.001
		Aandeel	64%	64%
Totaal		**Baten**	**27.873.268**	**122.790**
		Bekostiging	**15.068.521**	**66.381**
		Aandeel	**54%**	**54%**

[12] Vernieuwingsconvenant gemeenten-lokale omroepen 2015-2018 VNG/OLON/NLPO

2.4. Financiële gezondheid

De jaarlijkse financiële toezichtcyclus stelt het Commissariaat in staat uitspraken te doen over de ontwikkeling van de financiële gezondheidspositie van media-instellingen, zowel individueel als collectief. Deze positie wordt als gezond aangemerkt wanneer:

- De liquiditeitsratio 1 of meer bedraagt en
- De solvabiliteit hoger is dan 25%.

Daarnaast kan de ontwikkeling van de financiële positie als gezond, maar zorgelijk worden gekwalificeerd wanneer sprake is van een aanzienlijke vermogensdaling (wanneer sprake is van een negatief resultaat van meer dan 75% van de omvang van het eigen vermogen).

Het percentage media-instellingen waarvan, op basis van de ontvangen financiële verantwoording, de financiële positie als ongezond wordt aangemerkt ligt structureel rond de 28%. Dit percentage ligt lager (gemiddeld 23%) voor media-instellingen met een kleiner verzorgingsgebied (tot 20.000 huishoudens) en hoger (gemiddeld 41%) voor media-instellingen met een middelgroot of groot verzorgingsgebied. Een vergelijk over de verschillende jaren is als appendix (4) aangehecht aan deze rapportage.

Tabel 7: Financiële positie lokale publieke media-instellingen

Huishoudens			2018	
Van	Tot	Kwalificatie	n.	%
-	10.000	Gezond	28	76%
37 media-instellingen		Gezond maar zorgelijk	5	14%
		Ongezond	9	24%
10.000	20.000	Gezond	66	79%
84 media-instellingen		Gezond maar zorgelijk	4	5%
		Ongezond	18	21%
20.000	50.000	Gezond	50	68%
73 media-instellingen		Gezond maar zorgelijk	3	4%
		Ongezond	23	32%
50.000	100.000	Gezond	15	58%
26 media-instellingen		Gezond maar zorgelijk	-	0%
		Ongezond	11	42%
100.000	=>	Gezond	5	71%
7 media-instellingen		Gezond maar zorgelijk	1	14%
		Ongezond	2	29%
Totaal		**Gezond**	**164**	72%
227 media-instellingen		**Gezond maar zorgelijk**	**13**	6%
		Ongezond	**63**	28%

Ondanks dat de financiële positie door het Commissariaat niet wordt betrokken bij de aanwijzingsprocedure (gelet op de wettelijke kaders voor het aanwijzen van media-instellingen) is het van belang dat partijen aandacht besteden aan dit aspect. In het geval van een ongezonde financiële positie wordt de media-instelling door het Commissariaat hierop gewezen bij een hernieuwde aanwijzing. Ook het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente(n) wordt daarover geïnformeerd.

Eén van de doelstellingen van deze evaluatie is het inventariseren van de invloed van de gemeentelijke bekostigingsbijdrage op de financiële gezondheid van de media-instellingen. De baten uit gemeentelijke bijdragen vormen de voornaamste bron van inkomsten en beïnvloeden daarmee in sterke mate het resultaat en de financiële positie. Desondanks blijkt dat met name media-instellingen met een groter verzorgingsgebied (en derhalve in absolute zin meer gemeentelijke bijdrage ontvangen) relatief vaker een ongezonde financiële positie kennen. Juist de media-instellingen met een groter verzorgingsgebied streven de ambitie na om, conform het convenant, een lokaal toereikend media-aanbod te verzorgen.

Naast de hoogte van de gemeentelijke bekostigingsbijdrage, hebben ook de doelmatigheid en rechtmatigheid van bestedingen grote invloed op de financiële gezondheid van een media-instelling. Het toezicht op de bestedingen is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de bekostigende gemeente(n) die zorg dienen te dragen voor een vergoeding van de kosten die rechtstreeks verband houden met het verzorgen van het media-aanbod.

Voor de evaluatie van de relatieve bekostiging wordt de hoogte van de toegekende bijdrage (conform de gemeentelijke bekostigingsverklaring) geconfronteerd met het richtsnoerbedrag (voor het verantwoordingsjaar 2018 bedraagt deze € 1,25)[13] per huishouden, zoals opgenomen in het convenant en het aantal huishoudens in een gemeente conform de jaarlijkse meicirculaire gemeentefonds van het ministerie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

In tabel 9 wordt per categorie media-instelling (op basis van omvang van het verzorgingsgebied) de bekostigingsbijdrage geconfronteerd met de financiële positie. Uit deze tabel valt geen directe correlatie af te leiden tussen de relatieve bekostigingsbijdrage en de financiële positie van een media-instelling. Een vergelijking over de periode 2016-2018 is als appendix (5) aangehecht aan deze rapportage.

Tabel 8: Financiële positie versus relatieve bekostiging

		2018					
Huishoudens	**% Richtsnoer**	**Gezond**		**Ongezond**		**Totaal**	
0 - 10.000	< 95 %	9	82%	2	18%	*11*	
37 instellingen	≈ Richtsnoer	4	80%	1	20%	*5*	
	>= 100 %	15	71%	6	29%	*21*	
	Totaal	**28**	76%	**9**	24%	*37*	100%
10.000 - 20.000	< 95 %	14	88%	2	13%	*16*	
84 instellingen	≈ Richtsnoer	14	78%	4	22%	*18*	
	>= 100 %	38	76%	12	24%	*50*	
	Totaal	**66**	79%	**18**	21%	*84*	100%
20.000 - 50.000	< 95 %	16	70%	7	30%	*23*	
73 instellingen	≈ Richtsnoer	10	91%	1	9%	*11*	
	>= 100 %	24	62%	15	38%	*39*	
	Totaal	**50**	68%	**23**	32%	*73*	100%
50.000 - 100.000	< 95 %	4	80%	1	20%	*5*	
26 instellingen	≈ Richtsnoer	5	83%	1	17%	*6*	
	>= 100 %	6	40%	9	60%	*15*	
	Totaal	**15**	58%	**11**	42%	*26*	100%
100.000 - =>	< 95 %	-		-		-	
5 instellingen	≈ Richtsnoer	1	100%	-		*1*	100%
	>= 100 %	4	67%	2	33%	*6*	
	Totaal	**5**	71%	**2**	29%	*7*	100%
Totaal	< 95 %	43	78%	12	22%	*55*	
225 instellingen	≈ Richtsnoer	34	83%	7	17%	*41*	
	>= 100 %	87	66%	44	34%	*131*	
	Totaal	**164**	72%	**63**	28%	227	100%

[13] VNG-Bureaunotitie: Bedragen voor lokale omroepen in gemeentefonds, stand van zaken oktober 2019: bevoorschotting op basis van € 1,25 per huishouden, eindafrekening op basis van € 1,26 per huishouden.

3. Gemeentelijke bijdragen

In de Mediawet is vastgelegd dat gemeenten zorgdragen voor de bekostiging van de media-instellingen. Per ultimo 2018 waren door het Commissariaat 247 media-instellingen aangewezen voor het verzorgen van een media-aanbod in 346 gemeenten. Door 227 media-instellingen werd een financiële verantwoording 2018 aangeleverd bij het Commissariaat.

Als onderdeel van de jaarlijkse financiële verantwoording worden de media-instellingen verzocht een specificatie aan te leveren bij de post baten uit gemeentelijke bekostiging, met als bijlage een kopie van de gemeentelijke bekostigingsverklaring(en) indien beschikbaar. Anders dan een jaarlijkse bekostigingsverklaring, kunnen afspraken inzake de bekostiging zijn vastgelegd in een overeenkomst of kan de bekostiging plaatsvinden op basis van facturatie. Voor het verantwoordingsjaar 2018 werd de informatie aangaande de gemeentelijke bekostiging gedestilleerd uit 304 documenten.

Hoewel de Mediawet 2008 spreekt van bekostiging wordt de jaarlijkse bijdrage in gemiddeld 64% van de gemeentelijke documenten als subsidie aangeduid. Dit percentage is iets hoger dan het gemiddelde percentage van de afgelopen jaren. Gebruik van de juiste terminologie door gemeenten bevordert de transparantie en uniformiteit van de bekostiging.

Tabel 9: Aanduiding subsidie

	2018		2017		2016		2013-2015	
Subsidie	198	65%	201	63%	206	64%	205	72%
Documenten	304		319		321		284	

Sinds 2015 geldt voor de bepaling van de hoogte van de bekostigingsbijdrage een richtsnoerbedrag (voor het verantwoordingsjaar 2018 bedraagt deze € 1,25) per huishouden. Ondanks dat het richtsnoerbedrag als grondslag voor de bepaling van de hoogte van de bekostigingsbijdrage is opgenomen in het convenant, ontbreekt deze grondslag in bijna een derde van de beschikbare documenten. Waar wel een grondslag wordt genoemd, betreft dit in 32% van de gevallen een bekostiging op basis van het aantal huishoudens in de gemeente.

Tabel 10: Grondslag voor de bepaling van de bekostiging

	2018		2017		2016		*2013-2015*	
Geen Grondslag	83	27%	111	35%	112	35%	*125*	*44%*
Indexatie / Vast bedrag	84	28%	86	27%	85	26%	*45*	*16%*
Huishoudens	70	23%	61	19%	45	14%	*35*	*12%*
Overige	67	22%	61	19%	79	25%	*78*	*28%*
Totaal	304	100%	319	100%	321	100%	*282*	*100%*

De hoogte van de bekostigingsbijdrage ligt niet vast. Gemeenten mogen afwijken ten opzichte van het richtsnoerbedrag. Uit diverse jurisprudentie volgt dat in geval van een negatieve afwijking, deze dient te worden onderbouwd om te voldoen aan de bekostigingsplicht. Wanneer de gemeente een lagere bijdrage wil toekennen dan door de media-instelling werd gevraagd ter dekking van de kosten voor het verzorgen van het media-aanbod en een grondslag voor de bepaling van de bekostiging niet is opgenomen in de bekostigingsverklaring, ontbreekt een duidelijke onderbouwing voor deze negatieve afwijking.

Tabel 11: Lage bekostiging zonder grondslag

	2018		2017		2016		2013-2015	
Bekostiging < richtsnoer	84		66		67		77	
Zonder grondslag	36	43%	32	48%	39	58%	42	54%

3.1. Absolute en relatieve bekostiging

De evaluatie van de gemeentelijke bekostiging kent twee dimensies: bekostiging in absolute en relatieve zin. Bij de bekostiging in absolute zin wordt geëvalueerd of gemeenten wel of geen bekostigingsbijdrage leveren. Bij de bekostiging in relatieve zin wordt de hoogte van deze bijdrage geëvalueerd.

- **Bekostiging in absolute zin**

Uit de beschikbare informatie volgt dat gemiddeld 99% van de gemeenten in absolute zin voldoet aan de bekostigingsplicht richting de media-instellingen.

Tabel 12: Absolute bekostiging

	2018		2017		2016		2013-2015	
Bekostiging	301	99%	316	99%	315	98%	280	99%
Geen bekostiging	3	1%	3	1%	6	2%	2	1%
Totaal	304	100%	319	100%	321	100%	282	100%

- **Bekostiging in relatieve zin**

Bij de evaluatie van de relatieve bekostiging wordt de hoogte van deze bijdrage geconfronteerd aan het richtsnoerbedrag. Het totaalbedrag[14] aan bekostiging wordt gedeeld door het aantal huishoudens conform de meicirculaire van het gemeentefonds. Het bekostigingsbedrag per huishouden wordt vervolgens gedeeld door het richtsnoerbedrag. Verschillende factoren kunnen onbedoeld van invloed zijn op de uitkomst van deze confrontatie: een verkeerde grondslag (woonruimten in plaats van huishoudens), een verkeerde peildatum (niet het aantal huishoudens op 1 januari van het bekostigingsjaar) of een onjuist richtsnoerbedrag wordt gehanteerd. Om de invloed van deze factoren te beperken wordt in deze evaluatie gesproken over een relatief lage bekostiging wanneer deze per huishouden minder bedraagt dan 95% van het richtsnoerbedrag. Van een relatief hoge bekostiging is sprake wanneer deze meer bedraagt dan 105% van het richtsnoerbedrag.

Tabel 13: Relatieve bekostiging

	2018		2017		2016		2013-2015	
Richtsnoerbedrag	1,25		1,20		1,19			
Lage bekostiging (< 0,95 R.S.)	84	28%	66	21%	67	21%	77	27%
≈ Richtsnoer	125	41%	99	31%	72	22%	97	34%
Hoge bekostiging (> 1,05 R.S.)	95	31%	154	48%	182	57%	108	38%
Totaal	304	100%	319	100%	321	100%	282	100%

Uit de beschikbare informatie over het verantwoordingsjaar 2018 blijkt dat 41% van de gemeenten een bekostigingsbijdrage levert tussen de 95% en 105% van het richtsnoerbedrag. Ruim een kwart van de gemeenten voldoet in relatieve zin niet aan de bekostigingsplicht. Van alle gemeenten die een bijdrage in de bekostiging leveren, bedraagt in 31% van de gevallen de bekostiging meer dan 105% van het richtsnoerbedrag. Uit bovenstaande tabel blijkt verder dat het percentage gemeenten dat een bekostigingsbijdrage levert conform het richtsnoerbedrag toeneemt, ten laste van het percentage dat meer dan het richtsnoerbedrag bijdraagt in de kosten

Over het verantwoordingsjaar 2018 werd door 301 gemeenten een bekostigingsbijdrage toegekend met een totale waarde van € 14,6 miljoen. Door drie gemeenten werd geen bijdrage geleverd. De gemiddelde bekostigingsbijdrage per gemeente bedraagt € 48 duizend. De totale bijdrage van de 84 gemeenten met een lage (of ontbrekende) bekostiging, bedroeg € 1.4 miljoen. Dit is in totaal € 392.208 minder dan een bekostigingsbijdrage welke gelijk is aan het aantal huishoudens in de gemeente, vermenigvuldigd met het richtsnoerbedrag. De gemiddelde negatieve afwijking per gemeente bedraagt € 4.669.

[14] Primaire bekostiging op basis van art. 2.170b Mediawet 2008 (excl. evt. additionele bekostiging conform hoofdstuk 3.2)

Wanneer de informatie met betrekking tot 2018 verder wordt verdeeld naar omvang van de gemeente (op basis van het aantal huishoudens), blijkt dat grotere gemeenten (vanaf ongeveer 40.000 huishoudens) vaker conform of boven het richtsnoerbedrag bekostigen. Een vergelijking over de periode 2016-2018 is als appendix (6) aangehecht. In onderstaande tabel wordt de relatieve bekostigingsbijdrage (conform de beschikbare gemeentelijke documenten) verdeeld naar categorie verzorgingsgebied (op basis van het aantal huishoudens). Wanneer in een categorie het percentage hoger ligt dan het totaal, wordt dit percentage gearceerd weergegeven.

Tabel 14: Verdeling relatieve bekostiging (bekostigingsbijdrage / richtsnoerbedrag per huishouden)

2018 Huishoudens		< 95%		95% - 105%		> 105%		Totaal
		n.	%	n.	%	n.	%	n.
0	10.000	34	34%	38	38%	29	29%	101
10.000	20.000	30	25%	62	53%	26	22%	118
20.000	30.000	10	28%	10	28%	16	44%	36
30.000	40.000	5	31%	8	50%	3	19%	16
40.000	50.000	0		1	10%	9	90%	10
50.000	60.000	1	25%	2	50%	1	25%	4
60.000	70.000	1	25%	1	25%	2	50%	4
70.000	80.000	1	20%	1	20%	3	60%	5
80.000	90.000	2	67%	1	33%	0		3
90.000	100.000	0		0		0		0
100.000	=>	0		1	14%	6	86%	7
Totaal		84	28%	125	41%	95	31%	304

- **Samenhang**

Uit een correlatieanalyse blijkt een sterke samenhang[15] tussen de omvang van een gemeente (op basis van het aantal huishoudens) en de bekostigingsbijdrage per huishouden. Deze samenhang wordt echter in sterke mate beïnvloed door een beperkt aantal gemeenten (19 gemeenten = 6%) met een bovengemiddelde omvang en bovengemiddelde bekostigingsbijdrage per huishouden. De gemiddelde omvang van de 304 geëvalueerde gemeenten bedraagt 22.584 huishoudens. De gemiddelde bekostigingsbijdrage per huishouden bedraagt € 1,46. De 19 'bovengemiddelde' gemeenten omvatten gemiddeld 94.977 huishoudens en bekostigen gemiddeld € 3,49 per huishouden.

Uit dezelfde correlatieanalyse volgt dat de correlatie tussen de omvang van de gemeente en de hoogte van de bekostigingsbijdrage per huishouden sterker[16] is voor gemeenten met 50.000 of meer huishoudens en zwakker[17] voor gemeenten met minder tot 50.000 huishoudens.

[15] De Pearson-correlatie bedraagt 0,364 voor 2018.
[16] De Pearson-correlatie gemeenten >= 50.000 huishoudens bedraagt 0,588 voor 2018.
[17] De Pearson-correlatie gemeenten < 50.000 huishoudens bedraagt 0,173 voor 2018.

3.2. Primaire en additionele bekostiging

De gemeentelijke bekostigingsplicht is primair geregeld in de Mediawet. Additioneel kan een gemeente een bijdrage verstrekken in de vorm van aanvullende (incidentele) subsidie. Daarnaast is het gemeenten en media-instellingen toegestaan om onderling productie-overeenkomsten af te sluiten zoals ten behoeve van het uitzenden van gemeenteraadsvergaderingen, carnavalsoptochten of bloemencorso's. Net als bij de bekostiging op basis van artikel 2.170b van de Mediawet, dient ook bij additionele bekostiging en productie-overeenkomsten de redactionele onafhankelijkheid van de media-instelling te worden gegarandeerd.

Baten uit productie-overeenkomsten zijn geen onderdeel van de gemeentelijke bekostiging. Media-instellingen dienen deze baten in de jaarlijkse verantwoording (exploitatierekening) op te nemen onder 'bijdragen van derden'. Onder bijdragen van derden worden financiële of andere op geld waardeerbare bijdragen verstaan voor de totstandkoming of aankoop van een specifiek programma-onderdeel, om de uitzending daarvan te bevorderen of (mede) mogelijk te maken. Baten uit een productie-overeenkomst voor het uitzenden van gemeenteraadsvergaderingen worden derhalve als baten uit bijdragen van derden geclassificeerd. Over het verantwoordingsjaar 2018 werd door 41 media-instellingen in totaal ruim € 1,4 miljoen aan baten uit bijdragen van derden verantwoord verbonden aan een productie-overeenkomst met een gemeente (waaronder ten behoeve van het uitzenden van raadsvergaderingen).

Naast de baten uit bijdragen van derden, werd over 2018 door vier media-instellingen baten uit additionele bekostiging, ten behoeve van een specifiek programma-onderdeel verantwoord ter waarde van in totaal € 174 duizend.[18] Deze additionele bekostiging werd door zes gemeenten in de bekostigingsverklaring opgenomen, ondanks dat baten uit productie-overeenkomsten geen onderdeel vormen van de gemeentelijke bekostiging, zoals bedoeld in de Mediawet. Na investeringssubsidies vormden productie-afspraken in 2018 in omvang de voornaamste vorm van additionele bekostiging. In vier gevallen heeft de investeringssubsidie onder andere betrekking op de ontwikkeling van samenwerking.

Tabel 15: Additionele bekostiging

	2018				2017				2016				*2013-2015*			
	n.	%	(€ 1.000,--)		n.	%	(€ 1.000,--)		n.	%	(€ 1.000,--)		*n.*	*%*	*(€ 1.000,--)*	
Investeringssubsidie	28	33%	657	35%	13	25%	190	22%	3	8%	13	3%	*4*	*15%*	*75*	*17%*
Productie-overeenkomst	6	7%	174	9%	8	16%	106	12%	5	13%	22	5%	*4*	*13%*	*39*	*9%*
Huisvestingslasten	10	12%	124	7%	9	18%	97	11%	8	21%	95	22%	*8*	*29%*	*95*	*21%*
Incidentele subsidie	2	2%	101	5%	4	8%	198	23%	3	8%	74	17%	*2*	*7%*	*61*	*14%*
Personeelslasten	2	2%	30	2%	3	6%	63	7%	3	8%	66	15%	*2*	*7%*	*42*	*10%*
Overige / Ongedefinieerd	38	44%	772	42%	14	27%	205	24%	17	44%	170	39%	*8*	*29%*	*132*	*30%*
Totaal	86	100%	1858	100%	51	100%	858	100%	39	100%	440	100%	*29*	*100%*	*443*	*100%*

Ten opzichte van de voorgaande evaluatieperiode, alsmede gedurende de huidige evaluatieperiode, neemt het aantal gemeentelijke bekostigingsverklaringen waarin melding wordt gemaakt van een additionele vorm van bekostiging toe. Met name het aantal gemeenten dat een investeringssubsidie verstrekt neemt gedurende de evaluatieperiode sterk toe. Hieruit concluderen dat het aantal gemeenten dat het belang van een financieel gezonde media-instelling onderkent, is vooralsnog niet juist gezien de eerder geconstateerde kwaliteitsverbetering in de ontvangen financiële verantwoording. Dankzij veel informeel contact met de media-instellingen erkennen zij steeds vaker het belang van een tijdige en volledige aanlevering van de jaarlijkse (financiële) informatie conform het normenkader van het Commissariaat, onder andere met betrekking tot de gemeentelijke bekostiging.

[18] Afgerond van € 173.727,--

3.3. Continuïteit van de bekostiging

De bekostiging dient op zodanige wijze te geschieden dat de continuïteit van de bekostiging is gewaarborgd.[19] In de eerste plaats betekent dit dat het niveau van de gemeentelijke bekostigingsbijdrage, over de jaren heen niet te veel mag fluctueren. Daarnaast is het mogelijk een bekostigings-overeenkomst af te sluiten voor meerdere jaren.

- **Fluctuatie**

Uit de beschikbare documenten (gedurende de gehele evaluatieperiode 944 verklaringen/beschikkingen) volgt een gemiddelde bekostiging ter hoogte van € 1,46 per huishouden. Ten opzichte van dit gemiddelde fluctueert de gemiddelde bekostigingsbijdrage per huishouden met minder dan 3%. Ten opzichte van het voorgaande verantwoordingsjaar neemt de gemiddelde primaire bekostiging per huishouden toe met respectievelijk vier en twee procent.

Tabel 16: Ontwikkeling gemiddelde primaire bekostiging per huishouden

Primaire bekostiging		2018		2017		2016
Van	Tot	EUR	%	EUR	%	EUR
-	10.000	1,38	9%	1,27	7%	1,18
10.000	20.000	1,31	-4%	1,36	6%	1,28
20.000	50.000	1,59	0%	1,60	-3%	1,64
50.000	100.000	1,61	-5%	1,70	-3%	1,76
100.000	=>	3,50	-1%	3,55	0%	3,56
Totaal		**1,46**	**2%**	**1,43**	**4%**	**1,38**

- **Bekostigingsperiode**

In een ruime meerderheid van de gemeentelijke documenten wordt de bekostigingsbijdrage niet als bekostiging aangemerkt, maar als subsidie. De verplichting zorg te dragen voor de bekostiging van de media-instellingen vloeit direct voort uit de mediawet. Het als dusdanig benoemen van de toegekende bijdrage bevordert de transparantie in de communicatie door gemeenten richting de media-instellingen.

Kenmerkend voor een subsidieverlening is een jaarlijkse bevoorschotting vooraf en een eindafrekening achteraf. Het is gemeenten echter toegestaan de bekostigingsbijdrage toe te kennen voor een periode van langer dan één jaar en deze periode bijvoorbeeld overeen te laten komen met de looptijd van de aanwijzing van de media-instelling. Het VNG beveelt aan om de bekostigingsbijdrage vooraf te baseren op het aantal huishoudens per 1 januari van het jaar voorafgaand aan de bekostigingsperiode en deze bijdrage jaarlijks achteraf vast te stellen op basis van de nacalculatie in de circulaire van het gemeentefonds met het definitief aantal huishoudens per 1 januari van het bekostigingsjaar. Het vooraf toekennen van een bekostiging gedurende meerdere jaren staat een tussentijdse afrekening zoals door de VNG voorgesteld niet in de weg.

Een bekostigingsverklaring of overeenkomst voor een periode van langer dan één jaar vergroot de transparantie in de communicatie tussen gemeenten en media-instellingen en geeft media-instellingen daarnaast meer zekerheid aangaande de continuïteit van de bekostiging.

Tabel 17: Bekostigingsperiode

Periode	2018		2017		2016		*2013-2015*	
Eén jaar	247	81%	256	80%	252	79%	*234*	*83%*
Langer	57	19%	63	20%	69	21%	*48*	*17%*
Totaal	304	100%	319	100%	321	100%	*282*	*100%*

Het aandeel gemeentelijke documenten waarin de bekostigingsbijdrage wordt toegewezen voor meer dan één jaar is gedurende de evaluatieperiode afgenomen van 21% naar 19%. Daarmee is de toename uit de vorige evaluatieperiode (van 12% in 2013 naar 25% in 2015) gedeeltelijk tenietgedaan. Een grote minderheid van de gemeenten geeft, door middel van de periode waarvoor zij deze bekostigingsbijdrage toekennen, een waarborg af inzake de continuïteit van de bekostiging.

[19] Artikel 2.170b lid 2 van de Mediawet 2008

4. Lokaal toereikend media-aanbod

De wet schrijft voor dat de bekostiging door de gemeente op zodanige wijze dient te geschieden dat op lokaal niveau in een toereikend media-aanbod kan worden voorzien.[20] Een nadere toelichting op wat precies onder toereikend media-aanbod moet worden verstaan is echter niet gegeven. Op dit punt is terughoudendheid geboden omdat overheidsbemoeienis met media-inhoud zich niet goed verdraagt met het recht van media-instellingen om zelf in redactionele vrijheid de vorm en de inhoud van het media-aanbod te bepalen.

Een lokaal toereikend media-aanbod kan door de omvang, samenstelling en ontwikkeling van het verzorgingsgebied en de mogelijkheden van de betrokken media-instelling, onderling verschillen. Daarbij is het aan gemeenten en media-instellingen om, binnen de kaders van de Mediawet, in overleg te treden (en te blijven) over de uitvoering van beleid en de financiering van de media-instelling. In het convenant zijn daarom nadere afspraken opgenomen over de algemene uitgangspunten en kwaliteitscriteria van een lokaal toereikend media-aanbod.

Rekening houden met de redactionele autonomie van de media-instellingen komt hierbij onder meer tot uitdrukking in de regeling dat gemeenten alleen gehouden zijn een media-instelling te bekostigen wanneer de gemeenteraad positief adviseert over de representativiteit van het orgaan dat het programmabeleid bepaalt (pbo). Advisering over aanvragen In de aanbiedingsbrief waarmee het aanwijzingsbesluit aan de media-instelling wordt toegezonden, staat opgenomen dat het van belang is dat de media-instelling ook na het aanwijzingsbesluit blijft voldoen aan de eisen die de mediawet stelt. Het is derhalve van belang dat de media-instellingen het Commissariaat op de hoogte stelt van wijzigingen van onder andere de samenstelling van het pbo. Wijzigingen in het pbo leiden tot het opvragen van een tussentijds advies van de gemeente, die moet beoordelen of dit nieuwe pbo representatief is.

Over de periode 2016-2018 heeft het Commissariaat niet geconstateerd dat de bekostigingsplicht van invloed is op de advisering over de representativiteit van het pbo door de gemeenteraden. Dit neemt niet weg dat het onderwerp bekostiging bij de behandeling van het advies door de gemeenteraden regelmatig onderwerp van gesprek is. De gemeenteraden zijn zich over het algemeen dan ook bewust dat een positief raadsadvies over het pbo, na aanwijzing van de media-instelling door het Commissariaat, leidt tot een bekostigingsplicht. Het Commissariaat heeft in enkele gevallen gezien dat in de advisering door de gemeenteraad, de bekostiging meeweegt waar het gaat om het uitspreken van een voorkeursadvies. Echter, het Commissariaat is niet gebleken dat een dergelijke overweging een doorslaggevende rol heeft gespeeld. Als dat wel het geval zou zijn vraagt het Commissariaat de gemeenteraad een nadere onderbouwing van het advies.

4.1. Financiering lokaal toereikend media-aanbod

Het is aan de media-instelling om in de bekostigingsaanvraag helder te onderbouwen dat de gevraagde bijdrage nodig is om op lokaal niveau een toereikend media-aanbod te verzorgen. Vervolgens dient het gemeentebestuur, wanneer zij een lagere bijdrage wil toekennen dan door de media-instelling gevraagd, zorgvuldig haar standpunt te motiveren dat een lager bedrag voldoende is. Deze onderbouwing ontbreekt in de meeste gevallen en in 41% van de bekostigingsverklaringen waarin een lagere bijdrage per huishouden wordt toegekend dan het richtsnoerbedrag, ontbreekt überhaupt een grondslag voor de toegekende bijdrage.

In hoofdstuk 3 is vastgesteld dat ruim een kwart van de gemeenten in relatieve zin niet voldoet aan de bekostigingsplicht. In ruim een derde van de betreffende bekostigingsverklaringen ontbreekt een grondslag voor de bepaling van de hoogte van de bekostigingsbijdrage. Indien deze grondslag wel is opgenomen, wordt slechts in een beperkt aantal gevallen een onderbouwing gegeven voor een lagere bijdrage ten opzichte van het richtsnoerbedrag.

[20] Artikel 2.170b lid 2 van de Mediawet 2008

4.2. Juridische procedures

Uit jurisprudentie is gebleken dat het richtsnoerbedrag niet verplicht is voor de bekostiging van de media-instelling door de gemeenten. Met name van belang is de onderbouwing die moet worden toegevoegd bij een lagere toekenning dan het richtsnoerbedrag om te voldoen aan de opdracht van lokaal toereikend media-aanbod. Ditzelfde geldt voor media-instelling die gemeenten om een hogere bijdrage verzoeken dan het richtsnoerbedrag.

Gedurende de huidige evaluatieperiode is het Commissariaat bekend met slechts één juridische procedure aangaande de (absolute of relatieve hoogte van de) gemeentelijke bekostigingsbijdrage.

In de uitspraak in de betreffende procedure wordt benadrukt dat de bekostigingsplicht ontstaat zodra de gemeenteraad een positief advies heeft uitgebracht ten aanzien van het pbo. Ten aanzien van de hoogte van de bijdrage rust (gelet op de zorgplicht, zoals bedoeld in de Mediawet) op de gemeenten een zware motiveringsplicht, zeker wanneer de toegekende bijdrage lager is dan het richtsnoerbedrag. De betrokken partijen hebben te kennen gegeven bereid te zijn de dialoog open te houden.

Dit is in overeenstemming met het convenant waarbij met name de dialoog wordt gezocht. Gemeenten en media-instellingen worden geadviseerd samen invulling te geven aan het lokaal toereikend media-aanbod en de financiering daarvan.

5. Redactionele onafhankelijkheid

Een belangrijk uitgangspunt van het publieke mediabestel is dat het media-aanbod vrij dient te zijn van commerciële en overheidsinvloeden. In het kader van de gemeentelijke bekostigingsplicht is dit nog eens onderstreept door te bepalen dat gemeenten aan de bekostiging geen voorschriften mogen verbinden die in strijd zijn met het bepaalde bij of krachtens de Mediawet.[21] Gemeenten mogen geen voorwaarden stellen die ingrijpen in de redactionele vrijheid van de media-instelling. Uit de evaluatie van de gemeentelijke bekostigingsbijdragen gedurende de periode 2016-2018 blijkt dat gemeenten de redactionele en journalistieke onafhankelijkheid van de media-instellingen respecteren. In de geëvalueerde bekostigingsverklaringen zijn geen voorwaarden aangetroffen welke in strijd zijn met het bepaalde of krachtens de Mediawet 2008.

De gemeentelijke bekostigingsbijdrage wordt in 64% van de gemeentelijke documenten aangeduid als subsidie. In ruim 81% van de betreffende subsidiebeschikkingen wordt voor de subsidievoorwaarden verwezen naar de algemene gemeentelijke subsidieverordening. Daarnaast wordt in ruim 72% van de beschikkingen gevraagd om een financiële verantwoording achteraf. Dit is in overeenstemming met de beleidsinstrumenten gemeentelijke bekostiging lokale omroepen van de VNG. Hierin is een model opgenomen voor een convenant vijf-/meerjaren afspraken tussen de gemeente en de media-instelling inzake de bekostiging. Overigens wordt in het model-convenant erop gewezen dat bepalingen in de algemene subsidieverordening niet strijdig dienen te zijn met het gestelde in de Mediawet 2008. Een controle hierop maakt geen onderdeel uit van de deze evaluatie.

Tabel 18: Subsidievoorwaarden

	2018		2017		2016		*2013-2015*	
Subsidie	198	65%	201	63%	206	64%	*205*	*72%*
=> Voowaarden in de ASV	162	82%	162	81%	164	80%	*152*	*74%*
=> Verantwoording achteraf	149	75%	142	71%	143	69%	*140*	*68%*
=> Vaststelling achteraf	148	75%	140	70%	141	68%	*96*	*47%*

Verder wordt in gemiddeld 42% van de subsidiebeschikkingen, specifieke voorwaarden aan de subsidie verbonden. Evenals in de voorgaande evaluatieperiode betreft dit geen voorwaarden die raken aan de redactionele onafhankelijkheid. Voorwaarden die gesteld worden, hebben betrekking op het jaarlijks indienen van een begroting en activiteitenplan bij de bekostigingsaanvraag en het verstrekken van een financiële verantwoording achteraf. In een enkel geval wordt gevraagd om informatie die de relevantie van de media-instelling kan staven. Het gemeentebestuur vraagt in die gevallen om kijk- en luisteronderzoeken en om cijfers over toegankelijkheid, bereikbaarheid en naamsbekendheid.

Kenmerkend voor een subsidieverlening is een bevoorschotting vooraf en een eindafrekening achteraf. Bij een verzoek tot bevoorschotting vragen de meeste gemeenten om het indienen van een jaarplan inclusief begroting. Bij het indienen van een eindafrekening dient in veel gevallen een financiële verantwoording (jaarverslag) te worden aangeleverd bij de gemeente. Bij de eindafrekening kan het toegewezen bedrag in theorie afwijken van de bevoorschotting. In de praktijk is nauwelijks sprake van wijziging van het toegekende bedrag. Onder verwijzing naar de subsidieverordening worden toegekende bedragen onder een bepaalde grens in veel gevallen bovendien direct definitief vastgesteld. In die gevallen hoeft dan ook geen eindafrekening plaats te vinden.

[21] Artikel 2.170b lid 3 van de Mediawet 2008

6. Conclusies

De door het Commissariaat uitgevoerde evaluatie van de gemeentelijke bekostiging van de lokale publieke media-instellingen, over de periode 2016-2018 heeft geleid tot volgende conclusies:

1. Gedurende de evaluatieperiode is (opnieuw) een structurele verbetering zichtbaar in de respons en kwaliteit van de financiële informatie, welke door de media-instellingen aan het Commissariaat werd toegezonden.

2. Voor de media-instellingen geldt een door henzelf opgelegde norm waarbij de media-instelling naast gemeentelijke bijdragen 40% eigen inkomsten dienen te genereren. Deze doelstelling wordt door 37% van de media-instellingen gehaald.

3. Het percentage media-instellingen waarvan de financiële positie als ongezond wordt aangemerkt, ligt gedurende de evaluatieperiode op gemiddeld 28%.

4. In bijna een derde (32%) van de geëvalueerde documenten ontbreekt een grondslag voor de bepaling van de hoogte van de bekostigingsbijdrage.

5. Een grote diversiteit in de door gemeenten gebruikte terminologie, grondslagen en definities, beperkt de transparantie in de communicatie richting media-instellingen. Onduidelijkheid en onzekerheid over de aard, hoogte en duur van de gemeentelijke bekostiging, zijn debet aan een transparante verantwoording door media-instellingen aan het Commissariaat en gemeenten.

6. In absolute zin (wel of geen bekostiging) voldoen vrijwel alle gemeenten (99%) aan de bekostigingsplicht. Hiervan voldoet een ruime meerderheid van de gemeenten (72%) ook in relatieve zin (hoogte van de bekostiging) aan de bekostigingsplicht. Ruim een kwart (28%) van de gemeenten voldoet daarmee niet aan de relatieve bekostigingsplicht. Het percentage gemeenten dat een bekostigingsbijdrage toekent conform het richtsnoerbedrag, neemt toe ten laste van het percentage dat meer dan het richtsnoerbedrag toekent.

7. In bijna de helft van de gevallen waarbij gemeenten een bekostigingsbijdrage leveren welke lager is dan het richtsnoerbedrag, ontbreekt een duidelijke onderbouwing doordat geen grondslag wordt vermeld in de gemeentelijke bekostigingsverklaring. Een heldere onderbouwing voor deze negatieve afwijking is voorwaardelijk om te voldoen aan de bekostigingsplicht.

8. Fluctuatie in de jaarlijkse gemeentelijke bekostigingsbijdrage is beperkt van omvang. Een vijfde (19%) van de gemeenten kent een bijdrage toe voor meer dan één jaar. Een grote minderheid van de gemeenten geeft hiermee een waarborg af inzake de continuïteit van de (hoogte van de) bekostiging.

9. Additionele bijdragen voor de totstandkoming, aankoop of uitzending van specifieke programmaonderdelen (waaronder ook gemeenteraadsvergaderingen) zijn geen onderdeel van de bekostigingsplicht, zoals bedoeld in de mediawet. Het vermelden van dergelijke afspraken in de bekostigingsverklaring verhindert een transparante communicatie en draagt het risico in zich van beïnvloeding van de redactionele onafhankelijkheid.

10. Het onderling overleg tussen media-instellingen en gemeenten over de invulling van het (lokaal toereikend) media-aanbod en de bekostiging daarvan, blijkt over het algemeen goed te functioneren.

11. Uit de evaluatie blijkt dat gemeenten de onafhankelijkheid van de media-instellingen respecteren. In de geëvalueerde bekostigingsverklaringen zijn geen voorwaarden aangetroffen welke in strijd zijn met het bepaalde of krachtens de Mediawet 2008.

Appendix 1: Artikel 2.170b van de Mediawet 2008

Artikel 2.170b van de Mediawet 2008 vormt de basis voor de gemeentelijke bekostigingsplicht. De bepaling luidt als volgt:

1. Het College van Burgemeester en Wethouders zorgt voor de bekostiging van het functioneren van de lokale publieke media-instelling als de gemeenteraad een advies als bedoeld in artikel 2.62, eerste lid heeft uitgebracht en daarbij positief heeft geadviseerd over de vraag of de instelling voldoet aan de eis, als bedoeld in artikel 2.61, tweede lid, onderdeel c.

2. De bekostiging betreft vergoeding van de kosten die rechtstreeks verband houden met het verzorgen van de lokale publieke mediadienst, voor zover die kosten niet op andere wijze zijn gedekt, op zodanige wijze dat op lokaal niveau in een toereikend media-aanbod kan worden voorzien en continuïteit van de bekostiging is gewaarborgd.

3. Als twee of meer gemeenteraden gezamenlijk een advies als bedoeld in artikel 2.62, eerste lid hebben uitgebracht, en daarbij positief hebben geadviseerd over de vraag of de instelling voldoet aan de eis bedoeld in artikel 2.61, tweede lid, onderdeel c, zorgen de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de desbetreffende gemeenten gezamenlijk voor de bekostiging, bedoeld in het eerste lid.

4. Aan de bekostiging worden geen voorschriften verbonden die in strijd zijn met het bepaalde bij of krachtens deze wet.

5. Onze minister zendt telkens na drie jaar aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van het bepaalde in dit artikel in de praktijk.

Appendix 2: Omvang van het speelveld

Huishoudens		2018					
Van	Tot	Gem. (n)	PMI's (n)	Huishoudens	Gemiddeld	Verschil	%
-	10.000	117	43	315.334	7.333	-17	0%
10.000	20.000	132	89	1.293.273	14.531	-166	-1%
20.000	50.000	72	78	2.338.008	29.974	236	1%
50.000	100.000	18	30	2.082.679	69.423	1.353	2%
100.000	=>	7	7	1.622.576	231.797	5.746	3%
Totaal		346	247	7.651.870	30.979	1.424	5%

Huishoudens		2017					
Van	Tot	Gem. (n)	PMI's (n)	Huishoudens	Gemiddeld	Verschil	%
-	10.000	131	49	360.181	7.351	64	1%
10.000	20.000	133	98	1.440.340	14.697	151	1%
20.000	50.000	66	72	2.141.167	29.738	(683)	-2%
50.000	100.000	18	30	2.042.102	68.070	(1.293)	-2%
100.000	=>	7	7	1.582.354	226.051	2.525	1%
Totaal		355	256	7.566.144	29.555	451	2%

Huishoudens		2016			
Van	Tot	Gem. (n)	PMI's (n)	Huishoudens	Gemiddeld
-	10.000	135	50	364.344	7.287
10.000	20.000	132	100	1.454.656	14.547
20.000	50.000	66	75	2.281.590	30.421
50.000	100.000	18	27	1.872.810	69.363
100.000	=>	7	7	1.564.676	223.525
Totaal		358	259	7.538.076	29.105

Huishoudens		Gemiddeld			
Van	Tot	Gem. (n)	PMI's (n)	Huishoudens	Gemiddeld
-	10.000	128	47	346.620	7.323
10.000	20.000	132	96	1.396.090	14.593
20.000	50.000	68	75	2.253.588	30.048
50.000	100.000	18	29	1.999.197	68.938
100.000	=>	7	7	1.589.869	227.124
Totaal		353	254	7.585.363	29.864

Appendix 3: Bekostigingsbaten (primair) VS de totale baten

Gemiddelde bekostigingsbaten (primair), zoals verantwoord in de jaarlijkse financiële verantwoording

Huishoudens		2018			
Van	Tot	Baten	Bekostiging	%	Verschil
-	10.000	34.412	11.720	34%	-1%
10.000	20.000	44.998	19.278	43%	-9%
20.000	50.000	82.475	45.604	55%	-7%
50.000	100.000	251.461	120.287	48%	-4%
100.000	=>	1.465.939	937.001	64%	1%
Totaal gemiddeld		122.790	66.381	54%	-3%

Huishoudens		2017			
Van	Tot	Baten	Bekostiging	%	Verschil
-	10.000	33.096	11.502	35%	-1%
10.000	20.000	41.585	21.393	51%	0%
20.000	50.000	76.789	47.572	62%	-1%
50.000	100.000	236.923	122.644	52%	-4%
100.000	=>	1.509.583	948.923	63%	-4%
Totaal gemiddeld		119.880	68.512	57%	0%

Huishoudens		2016			
Van	Tot	Baten	Bekostiging	%	Verschil
-	10.000	31.047	11.005	35%	
10.000	20.000	39.822	20.463	51%	
20.000	50.000	80.949	51.364	63%	
50.000	100.000	229.375	128.708	56%	
100.000	=>	1.522.003	1.015.260	67%	
Totaal gemiddeld		119.880	68.184	57%	

Huishoudens		Gemiddeld			
		Baten	Bekostiging	%	
-	10.000	32.852	11.409	35%	
10.000	20.000	42.135	20.378	48%	
20.000	50.000	80.071	48.180	60%	
50.000	100.000	239.253	123.880	52%	
100.000	=>	1.499.175	967.062	65%	
Totaal gemiddeld		120.850	67.692	56%	

Appendix 4: Financiële positie lokale publieke media-instellingen

Huishoudens		2018						
Van	Tot	Gezond		Zorgelijk		Ongezond		Totaal
-	10.000	28	76%	5	14%	9	24%	37
10.000	20.000	66	79%	4	5%	18	21%	84
20.000	50.000	50	68%	3	4%	23	32%	73
50.000	100.000	15	58%	-		11	42%	26
100.000	=>	5	71%	1	14%	2	29%	7
Totaal		164	72%	13	6%	63	28%	227

Huishoudens		2017						
Van	Tot	Gezond		Zorgelijk		Ongezond		Totaal
-	10.000	30	77%	2	5%	9	23%	39
10.000	20.000	65	76%	5	6%	21	24%	86
20.000	50.000	50	75%	2	3%	17	25%	67
50.000	100.000	13	46%	-		15	54%	28
100.000	=>	6	86%	-		1	14%	7
Totaal		164	72%	9	4%	63	28%	227

Huishoudens		2016						
Van	Tot	Gezond		Zorgelijk		Ongezond		Totaal
-	10.000	34	79%	2	5%	9	21%	43
10.000	20.000	70	74%	1	1%	25	26%	95
20.000	50.000	50	69%	1	1%	22	31%	72
50.000	100.000	10	38%	-		16	62%	26
100.000	=>	6	86%	-		1	14%	7
Totaal		170	70%	4	2%	73	30%	243

Huishoudens		Gemiddeld						Totaal
Van	Tot	Gezond		Zorgelijk		Ongezond		n.
-	10.000	31	77%	3	8%	9	23%	40
10.000	20.000	67	76%	3	4%	21	24%	88
20.000	50.000	50	71%	2	3%	21	29%	71
50.000	100.000	13	48%	-		14	53%	27
100.000	=>	6	81%	0	5%	1	19%	7
Totaal		166	71%	9	4%	66	29%	232

Appendix 5: Financiële positie VS relatieve bekostiging

2018		Gezond						Ongezond						Totaal					
Van	Tot	< 0,95 R.S		< R.S.		>= R.S	Totaal	< 0,95 R.S		< R.S.		>= R.S	Totaal	< 0,95 R.S		< R.S.		>= R.S	Totaal
-	10.000	9	32%	4	14%	15 54%	28 100%	2	22%	1	11%	6 67%	9 100%	11	30%	5	14%	21 57%	37 100%
10.000	20.000	14	21%	14	21%	38 58%	66 100%	2	11%	4	22%	12 67%	18 100%	16	19%	18	21%	50 60%	84 100%
20.000	50.000	16	32%	10	20%	24 48%	50 100%	7	30%	1	4%	15 65%	23 100%	23	32%	11	15%	39 53%	73 100%
50.000	100.000	4	27%	5	33%	6 40%	15 100%	1	9%	1	9%	9 82%	11 100%	5	19%	6	23%	15 58%	26 100%
100.000	=>	0		1	20%	4 80%	5 100%	0		0		2 100%	2 100%	0		0		5 100%	5 100%
Totaal		43	26%	34	21%	87 53%	164 100%	12	19%	7	11%	44 70%	63 100%	55	24%	40	18%	130 58%	225 100%

2017		Gezond						Ongezond						Totaal					
Van	Tot	< 0,95 R.S		< R.S.		>= R.S	Totaal	< 0,95 R.S		< R.S.		>= R.S	Totaal	< 0,95 R.S		< R.S.		>= R.S	Totaal
-	10.000	6	20%	3	10%	21 70%	30 100%	2	22%	1	11%	6 67%	9 100%	8	21%	4	10%	27 69%	39 100%
10.000	20.000	10	15%	4	6%	51 78%	65 100%	0		4	19%	17 81%	21 100%	10	12%	8	9%	68 79%	86 100%
20.000	50.000	18	36%	3	6%	29 58%	50 100%	3	18%	2	12%	12 71%	17 100%	21	31%	5	7%	41 61%	67 100%
50.000	100.000	1	8%	1	8%	11 85%	13 100%	1	7%	2	13%	12 80%	15 100%	2	7%	3	11%	23 82%	28 100%
100.000	=>	0		0		6 100%	6 100%	0		0		1 100%	1 100%	0		0		7 100%	7 100%
Totaal		35	21%	11	7%	118 72%	164 100%	6	10%	9	14%	48 76%	63 100%	41	18%	20	9%	166 73%	227 100%

2016		Gezond						Ongezond						Totaal					
Van	Tot	< 0,95 R.S		< R.S.		>= R.S	Totaal	< 0,95 R.S		< R.S.		>= R.S	Totaal	< 0,95 R.S		< R.S.		>= R.S	Totaal
-	10.000	4	12%	4	12%	26 76%	34 100%	3	33%	2	22%	4 44%	9 100%	7	16%	6	14%	30 70%	43 100%
10.000	20.000	10	14%	3	4%	57 81%	70 100%	2	8%	4	16%	19 76%	25 100%	12	13%	7	7%	76 80%	95 100%
20.000	50.000	11	22%	5	10%	34 68%	50 100%	4	18%	1	5%	17 77%	22 100%	15	21%	6	8%	51 71%	72 100%
50.000	100.000	1	10%	2	20%	7 70%	10 100%	0		1	6%	15 94%	16 100%	1	4%	3	12%	22 85%	26 100%
100.000	=>	0		1	17%	5 83%	6 100%	0		0		1 100%	1 100%	0		1	14%	6 86%	7 100%
Totaal		26	15%	15	9%	129 76%	170 100%	9	12%	8	11%	56 77%	73 100%	35	14%	23	9%	185 76%	243 100%

Gemiddeld		Gezond						Ongezond						Totaal					
Van	Tot	< 0,95 R.S		< R.S.		>= R.S	Totaal	< 0,95 R.S		< R.S.		>= R.S	Totaal	< 0,95 R.S		< R.S.		>= R.S	Totaal
-	10.000	6	21%	4	12%	21 67%	31 100%	2	26%	1	15%	5 59%	9 100%	9	22%	5	13%	26 66%	40 100%
10.000	20.000	11	17%	7	10%	49 73%	67 100%	1	6%	4	19%	16 75%	21 100%	13	14%	11	12%	65 73%	88 100%
20.000	50.000	15	30%	6	12%	29 58%	50 100%	5	23%	1	6%	15 71%	21 100%	20	28%	7	10%	44 62%	71 100%
50.000	100.000	2	16%	3	21%	8 63%	13 100%	1	5%	1	10%	12 86%	14 100%	3	10%	4	15%	20 75%	27 100%
100.000	=>	-		1	12%	5 88%	6 100%	-		-		1 100%	1 100%	-		0	5%	6 95%	6 100%
Totaal		35	21%	20	12%	111 67%	166 100%	9	14%	8	12%	49 74%	66 100%	44	19%	28	12%	160 69%	232 100%

Appendix 6: Verdeling relatieve bekostiging naar omvang gemeente

Verdeling (aantallen) relatieve bekostiging naar omvang gemeente

Huishoudens		2018				2017				2016			
		< 95%	95% - 105%	> 105%	Totaal	< 95%	95% - 105%	> 105%	Totaal	< 95%	95% - 105%	> 105%	Totaal
0	10.000	34	38	29	101	31	32	52	115	29	23	64	116
10.000	20.000	30	62	26	118	19	47	57	123	22	33	68	123
20.000	30.000	10	10	16	36	8	5	18	31	7	6	19	32
30.000	40.000	5	8	3	16	6	3	9	18	5	3	10	18
40.000	50.000	0	1	9	10	0	3	6	9	1	2	6	9
50.000	60.000	1	2	1	4	1	2	3	6	1	2	3	6
60.000	70.000	1	1	2	4	0	2	1	3	0	1	2	3
70.000	80.000	1	1	3	5	0	2	2	4	0	1	4	5
80.000	90.000	2	1	0	3	0	2	0	2	1	0	0	1
90.000	100.000	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1
100.000	=>	0	1	6	7	0	1	6	7	0	1	6	7
Totaal		**84**	**125**	**95**	**304**	**66**	**99**	**154**	**319**	**67**	**72**	**182**	**321**

Verdeling (percentages) relatieve bekostiging naar omvang gemeente

Huishoudens		2018				2017				2016			
		< 95%	95% - 105%	> 105%	Totaal	< 95%	95% - 105%	> 105%	Totaal	< 95%	95% - 105%	> 105%	Totaal
0	10.000	34%	38%	29%	33%	27%	28%	45%	36%	25%	20%	55%	36%
10.000	20.000	25%	53%	22%	39%	15%	38%	46%	39%	18%	27%	55%	38%
20.000	30.000	28%	28%	44%	12%	26%	16%	58%	10%	22%	19%	59%	10%
30.000	40.000	31%	50%	19%	5%	33%	17%	50%	6%	28%	17%	56%	6%
40.000	50.000	0%	10%	90%	3%	0%	33%	67%	3%	11%	22%	67%	3%
50.000	60.000	25%	50%	25%	1%	17%	33%	50%	2%	17%	33%	50%	2%
60.000	70.000	25%	25%	50%	1%	0%	67%	33%	1%	0%	33%	67%	1%
70.000	80.000	20%	20%	60%	2%	0%	50%	50%	1%	0%	20%	80%	2%
80.000	90.000	67%	33%	0%	1%	0%	100%	0%	1%	100%	0%	0%	0%
90.000	100.000				0%	100%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%
100.000	=>	0%	14%	86%	2%	0%	14%	86%	2%	0%	14%	86%	2%
Totaal		**28%**	**41%**	**31%**	**100%**	**21%**	**31%**	**48%**	**100%**	**21%**	**22%**	**57%**	**100%**